Středa 6. července 2022

P9_TA(2022)0286

EU a obrana multilateralismu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. července 2022 o EU a obraně multilateralismu (2020/2114(INI))

(2023/C 47/10)

Evropský parlament,

— s ohledem na dokument nazvaný „Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa – globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie“, který dne 28. června 2016 představila bývalá místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová,

— s ohledem na společné sdělení vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise Evropskému parlamentu a Radě o posílení příspěvku EU k multilateralismu založenému na pravidlech (JOIN(2021) 0003),

— s ohledem na společné sdělení vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě nazvané „Nová agenda EU a USA pro globální změnu“ (JOIN(2020) 0022),

— s ohledem na závěry Rady ze dne 12. července 2021 o prioritách EU v rámci OSN na 76. zasedání Valného shromáždění OSN,

— s ohledem na společné sdělení vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise ze dne 25. března 2020 o akčním plánu EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024 (JOIN(2020)0005), zejména na kapitolu 3 věnovanou podpoře celosvětového systému v oblasti lidských práv a demokracie a její podkapitolu 3.1 o multilaterální spolupráci, která má uvést do praxe závazek EU k silnému multilaterálnímu systému lidských práv,

— s ohledem na revidované znění politického prohlášení, v němž se stanoví rámec budoucích vztahů mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím, dohodnutého na úrovni vyjednavačů dne 17. října 2019,

— s ohledem na akční plán EU pro ženy, mír a bezpečnost na období 2019–2024 a na akční plán EU pro rovnost žen a mužů III (GAP III) ze dne 25. listopadu 2020,

— s ohledem na závěry Rady ze dne 22. února 2021 o prioritách EU ve fórech OSN pro lidská práva v roce 2021,

— s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN z roku 2021 nazvanou „Náš společný program“ (Our Common Agenda),

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2013 o úloze EU při prosazování širšího transatlantického partnerství ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ([2]),

— s ohledem na své doporučení Radě ze dne 9. června 2021 k 75. a 76. zasedání Valného shromáždění OSN ([3]),

([1]) Úř. věst. C 65, 19.2.2016, s. 120.
([2]) Úř. věst. C 316, 6.8.2021, s. 2.
([3]) Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 150.

— s ohledem na strategii EU proti šíření zbraní hromadného ničení ze dne 10. prosince 2003 a na závěry Rady o nových směrech činnosti Evropské unie v oblasti boje proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů ze dne 17. prosince 2008,

— s ohledem na své doporučení ze dne 21. října 2021 místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkající se politických vztahů a spolupráce mezi EU a Tchaj-wanem ([4]),

— s ohledem na závěry Rady ze dne 24. ledna 2022 o posunutí strategického partnerství OSN a EU pro mírové operace a řešení krizí na vyšší úroveň: priority na období let 2022–2024,

— s ohledem na Pařížskou dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na základě Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu,

— s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a na cíle udržitelného rozvoje,

— s ohledem na čtvrtou světovou konferenci o ženách, která se konala v září 1995 v Pekingu, na deklaraci a akční platformu pro posílení postavení žen přijaté v Pekingu a na následující závěrečné dokumenty přijaté na zvláštních zasedáních OSN Peking + 5, + 10, + 15 a + 20 o nových opatřeních a iniciativách pro provádění Pekingské deklarace a akční platformy, které byly přijaty dne 9. června 2000, 11. března 2005, 2. března 2010 a 9. března 2015,

— s ohledem na globální strategii OSN pro boj proti terorismu, kterou v září 2006 přijalo Valné shromáždění a která bude brzy aktualizována,

— s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN 1325 (2000) přijatou dne 31. října 2000,

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 65/276 přijatou dne 3. května 2011 o účasti EU na činnosti OSN,

— s ohledem na čtyři společná prohlášení EU a OSN na Valném shromáždění OSN v září 2018,

— s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2018 o autonomních zbraňových systémech ([5]),

— s ohledem na rámcovou dohodu mezi Evropskou unií a Organizací spojených národů ze dne 29. září 2020 o poskytování vzájemné podpory v souvislosti s jejich misemi a operacemi v místě působení;

— s ohledem na své usnesení ze dne 1. března 2022 o ruské agresi vůči Ukrajině ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 7. dubna 2022 o závěrech ze zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 24.–25. března 2022, včetně aktuální situace, pokud jde o válku proti Ukrajině a sankce EU vůči Rusku a jejich uplatňování ([7]),

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro mezinárodní obchod,

— s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9–0172/2022),

A. vzhledem k tomu, že světový řád je čím dál nestabilnější, polarizovanější a čím dál více poznamenaný konkurenčními programy a politickými postoji i rostoucím rizikem roztříštěnosti předpisů a soutěže v oblasti regulačních norem; vzhledem k tomu, že demokracie, lidská práva a právní stát se v různých oblastech světa ocitají v čím dál větším ohrožení; vzhledem k tomu, že obránci lidských práv a občanští aktivisté čelí v důsledku své legitimní činnosti narůstajícím hrozbám a rizikům;

B. vzhledem k tomu, že multilaterální řád byl vybudován tak, aby čelil výzvám naší doby, jako je hlad a extrémní chudoba, nerovnost, zhoršování stavu životního prostředí, nemoci, hospodářské otřesy a předcházení konfliktům; vzhledem k tomu, bylo dosaženo významného pokroku, avšak v posledním desetiletí pozorujeme v řadě oblastí zhoršení situace;

([4]) Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 170.
([5]) Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 86.
([6]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0052.
([7]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0121.

C. vzhledem k tomu, že je třeba obnovit společenskou smlouvu a znovu vybudovat důvěru;

D. vzhledem k tomu, že v září 2015 se všechny země zavázaly k ambicióznímu programu pro společné řešení globálních výzev, který je součástí Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030;

E. vzhledem k tomu, že i když multilateralismus zůstává nejlepším organizačním systémem pro řešení globálních výzev, je třeba uznat, že je obtížné nalézt cestu k jeho účinnému provádění;

F. vzhledem k tomu, že svět vstoupil do nové éry multipolarismu s vysokým rizikem otřesů, konfrontací a nestability, která se vyznačuje velkou geopolitickou konkurencí spojenou s netradičními hrozbami a konflikty, jako jsou hybridní a kybernetické útoky, hybridní válčení a dezinformace, k nimž často dochází mimo pozornost veřejnosti, ale mají významné důsledky pro bezpečnost EU i globální bezpečnost a pro něž nemáme k dispozici vhodné nástroje k jejich potírání a reakci na ně; vzhledem k tomu, že hrozí, že schopnost stávajícího multilaterálního systému zajistit účinná a inkluzivní řešení nebude stačit k řešení současných globálních výzev;

G. vzhledem k tomu, že světový řád se zároveň ve stále větší míře potýká s politickými otázkami a výzvami, které vyžadují opatření na mezinárodní úrovni, včetně účinného globálního politického dialogu, spolupráce a sbližování postojů s cílem nalézt udržitelná řešení, která mohou přinést výsledky, koordinovaných opatření a společných norem v rámci řádu založeného na pravidlech, který může účinně přinést výsledky ve prospěch všech a podporovat lidská práva a právní stát; vzhledem k tomu, že tyto normy by měly přispívat k mezinárodnímu míru, stabilitě a udržitelnému rozvoji; vzhledem k tomu, že EU stojí za mezinárodním právem a normami;

H. vzhledem k tomu, že svět je propojenější, což zvyšuje vzájemnou závislost aktérů na mezinárodní scéně a komplikuje výzvy; vzhledem k tomu, že výsledné víceúrovňové problémy vyžadují společná opatření, pružné struktury a zapojení všech zúčastněných stran;

I. vzhledem k tomu, že současný multilaterální řád vychází z celosvětového řádu po roce 1945, který nemusí nutně plně odrážet dnešní svět, neboť ne všichni stávající globální aktéři byli při navrhování multilaterální architektury řádně zohledněni;

J. vzhledem k tomu, že od celosvětových politik a norem v oblasti kontroly zbraní, odzbrojení a nešíření zbraní se upouští a jsou oslabovány v době, kdy se zvyšuje objem prodeje konvenčních zbraní, zvyšuje se míra autonomie zbraňových systémů a dochází k investicím do nových zbraní hromadného ničení;

K. vzhledem k tomu, že multilateralismus jako mírový prostředek organizace vztahů mezi svrchovanými státy je pod stále větším tlakem, což je částečně způsobeno změnami v mezinárodním uspořádání, jako je nástup nových aktérů na světovou scénu a z nich pocházející hybridní hrozby, napětím, jež pramení z povahy multilaterálních institucí a potřeby reformovat instituce, které existují už několik desetiletí, rostoucí propastí mezi veřejným míněním a institucemi, vzestupem antiglobalizačních nálad, úpadkem tradičně dominantních geopolitických mocností a následným úpadkem globálních svobod a demokracie; vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 a její bezprecedentní dopad na mezinárodní společenství tyto změny posílily a urychlily; vzhledem k tomu, že stojíme na prahu nové éry, kdy hrozí narušení více než sedmdesáti let pokroku a relativního míru a upevnění autoritářské politiky, která usiluje o oslabení mezinárodního řádu založeného na mezinárodním právu a zásadách právního státu, odpovědnosti, demokracie a lidských práv, genderové rovnosti a rozmanitosti; vzhledem k tomu, že kombinace národních populistických impulsů, rozdílných a měnících se cílů a neexistence metod provádění pravidel a odpovědnosti staví multilaterální systém před tři související krize, a sice krize moci, relevance a legitimity, které jsou výsledkem nedostatku politické vůle a koordinace, zejména na Západě;

L. vzhledem k tomu, že krize multilateralismu může být příležitostí k obnovení konsenzu ve věci mezinárodního řádu založeného na multilateralismu a právním státu prostřednictvím účinné spolupráce, solidarity a koordinace; vzhledem k tomu, že EU by měla podporovat iniciativy zaměřené na začlenění názorů občanské společnosti do rozhodovacích procesů v multilaterálních fórech, jako je OSN; vzhledem k tomu, že EU by měla podporovat zřízení Parlamentního shromáždění Organizace spojených národů (UNPA) v rámci systému OSN s cílem zvýšit demokratický charakter, demokratickou odpovědnost a transparentnost globální správy;

M. vzhledem k tomu, že multilateralismus potřebuje rychlé oživení, aby bylo možné tuto mnohorozměrnou a mnohotvárnou krizi řešit; vzhledem k tomu, že k naléhavým výzvám, jimž svět nyní čelí, patří hrozby pro mír a bezpečnost, ohrožení základních svobod a demokracie, změna klimatu, úbytek biologické rozmanitosti, zhoršování stavu životního prostředí, řízení rizik katastrof, celosvětové výzvy v oblasti veřejného zdraví, nárůst protekcionismu, dezinformace, zahraniční vměšování, rovnost žen a mužů, udržitelný rozvoj a prohlubování chudoby a nerovností na celosvětové úrovni; vzhledem k tomu, že mezinárodní společenství může nalézt trvalé a udržitelné odpovědi na tyto a budoucí výzvy pouze prostřednictvím posíleného multilaterálního řádu a politického vedení;

N. vzhledem k tomu, že v zájmu oživení a obrany multilateralismu musí EU pomáhat udržovat multilaterální instituce a mezinárodní organizace v chodu, aby mohly řádně fungovat, a zároveň usilovat o hlubší spolupráci s podobně smýšlejícími partnery s cílem bojovat za své hodnoty a zájmy; vzhledem k tomu, že tyto koalice se mění v závislosti na daných problémech a neměly by ohrožovat stávající instituce; vzhledem k tomu, že EU by měla usilovat o vytváření otevřených koalic namísto exkluzivních klubů; vzhledem k tomu, že EU musí nalézt nové způsoby, jak spolupracovat se zeměmi globálního Jihu na rovnoprávném základě, tedy jako s rovnocennými partnery;

O. vzhledem k tomu, že změna klimatu a pandemie COVID-19 ukázaly celosvětový význam a politickou prvořadost globálních veřejných statků, jako je mimo jiné inkluzivní, bezpečný a spolehlivý přístup ke zdravotní péči, čistému ovzduší a pitné vodě, potravinám a dalším zdrojům, vzdělávání, technologiím a kyberprostoru; vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 nám připomněla zjevnou skutečnost, a sice že tváří v tvář pandemii je náš řetězec zdravotní bezpečnosti pouze tak silný, jak silné je zdravotnictví v zemi, která je na tom v tomto ohledu nejhůře; vzhledem k tomu, že onemocnění COVID-19 je hrozbou pro lidi a hospodářství na celém světě; vzhledem k tomu, že přístup ke globálním veřejným statkům a politická opatření usilující o standardizaci a rozšíření tohoto přístupu napříč zeměmi a komunitami vyžadují globální spolupráci v oblasti cílů, minimálních společných norem a aktivní podpory nejzranitelnějších zemí a komunit; vzhledem k tomu, že to vyžaduje účinnou multilaterální agendu zaměřenou na globální veřejné statky a struktury správy, které budou přístup k těmto statkům posilovat; vzhledem k tomu, že účinný politický dialog, spolupráci a poskytování přístupu ke globálním veřejným statkům nemůže a nesmí být za žádných okolností oddělen od podpory a ochrany základních práv a důstojnosti a od úsilí o emancipaci všech lidí, zejména těch nejzranitelnějších; vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 poukázala na význam práce WHO a na schopnost této organizace rychle a účinně řídit reakci na pandemii, a zároveň odhalila obavy, například v souvislosti s pokusy o vměšování se do jejích opatření přijatých za tímto účelem a v souvislosti s pokusy o zmanipulování těchto opatření;

P. vzhledem k tomu, že terorismus je i nadále jednou z nejvážnějších hrozeb pro mír a mezinárodní bezpečnost;

Q. vzhledem k tomu, že rostoucí asertivita autoritářských a totalitních režimů a neliberálních vlád na multilaterálních fórech a v mezinárodních organizacích, mimo jiné prostřednictvím jejich pokusů o oslabení a přepsání mezinárodních norem a silného zapojení do řízení a rozhodovacích procesů v příslušných mezinárodních organizacích a multilaterálních fórech, může vést k asymetrickým, méně účinným a předpojatým politickým reakcím, k tomu, že pro všechny členy mezinárodního společenství již nebudou platit rovné podmínky, a k mnohem slabšímu závazku mezinárodního společenství k obraně a prosazování univerzálních hodnot a všeobecných práv; vzhledem k tomu, že individuální agendy, jednostranné kroky i nedostatečná angažovanost a podpora multilaterálních řešení mohou dále oslabovat multilateralismus jakožto základní organizační zásadu řešení nadnárodních výzev; vzhledem k tomu, že v této souvislosti je nezbytné znovu potvrdit hodnotu správy založené na pravidlech, mezinárodní spolupráce a závazku k dodržování základních práv a skutečně rovných podmínek pro všechny členy mezinárodního společenství; vzhledem k tomu, že pro dosažení těchto cílů budou klíčové příslušné mezinárodní organizace a multilaterální fóra; vzhledem k tomu, že tyto cíle nejen umožní účinnější pozitivní politický dopad na globální výzvy, ale také omezí riziko konfliktů a budou jim bránit;

R. vzhledem k tomu, že EU by měla více než kdy dříve investovat do posilování multilaterálních organizací jako jedné z priorit své společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP); vzhledem k tomu, že strategický kompas EU přisuzuje velký význam mezinárodním a multilaterálním partnerstvím jako jednomu ze základních pilířů SBOP;

S. vzhledem k tomu, že k řešení zahraničního nepřátelského vměšování je zapotřebí multilaterální spolupráce podobně smýšlejících partnerů;

T. vzhledem k tomu, že zpráva generálního tajemníka OSN nazvaná „Náš společný program“, která byla předložena Valnému shromáždění OSN v září 2021 a kterou Valné shromáždění uvítalo v listopadu 2021, a která byla vypracována na základě rozsáhlého konzultačního procesu zahrnujícího členské státy OSN, významné odborníky, mladé lidi, občanskou společnost, příslušné zainteresované strany a občany, jakož i systém OSN a jeho mnohé partnery, potvrzuje potřebu účinnějšího, inkluzivnějšího a vzájemně propojeného multilateralismu založeného na pravidlech pro budoucnost; vzhledem k tomu, že to bude mít zásadní význam pro systém OSN a další multilaterální fóra, aby i nadále byly účinným fórem pro globální konzultace a rozhodování; vzhledem k tomu, že v této souvislosti má EU jedinečné postavení k tomu, aby podporovala OSN a další příslušné mezinárodní organizace v procesu reforem a při oživování jejich schopnosti dosahovat výsledků a navázat kontakt s příslušnými zúčastněnými stranami, jako jsou mladí lidé nebo komunity nejvíce zasažené změnou klimatu, s to i na místní a regionální úrovni; vzhledem k tomu, že EU by se přitom měla chopit příležitosti a konstruktivně a účinně spolupracovat s konkurenčními mocnostmi a zároveň si zachovat pevný postoj, pokud jde o základní práva a svobody, prosazovat sociální a politický model založený na univerzálních hodnotách a usilovat o užší spolupráci a koordinaci s podobně smýšlejícími zeměmi s cílem posílit nadřazenost univerzálních hodnot a základních práv a prosazovat účinná řešení globálních výzev; vzhledem k tomu, že parlamentní diplomacie bude klíčovou složkou posilování inkluzivního, propojeného a účinného multilateralismu založeného na pravidlech;

U. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy jsou i nadále plně odhodlány prosazovat multilateralismus, globální správu, podporu základních hodnot OSN jakožto nedílnou součást vnější politiky EU a tři pilíře systému OSN: lidská práva, mír a bezpečnost a rozvoj;

V. vzhledem k tomu, že EU a OSN nadále úzce spolupracují ve více než 170 zemích s cílem zlepšovat ochranu lidských práv pro všechny, omezit hlad a podvýživu, předcházet krizím a překonávat je, budovat demokratické společnosti podporující začlenění, poskytovat základní služby, podporovat zelený růst a důstojná pracovní místa a zajistit udržitelné hospodaření s přírodními zdroji;

W. vzhledem k tomu, že úloha a nástroje Parlamentu v oblasti parlamentní diplomacie, mediace a dialogu mohou aktivně přispívat k posílení multilateralismu;

X. vzhledem k tomu, že nový Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (finanční nástroj Globální Evropa) ve spojení s přístupem „tým Evropa“ a strategií Global Gateway dává EU a jejím členským státům možnost synergicky sdružovat zdroje, lépe koordinovat pomoc a vytvářet ve vnější činnosti EU pozitivní dopad, a to i prostřednictvím multilaterálních fór, přičemž zohledňují potřeby partnerských zemí, mimo jiné prostřednictvím neustálé a posílené spolupráce s OSN na místě; vzhledem k tomu, že EU by měla přednostně poskytovat pomoc zemím s řádnou správou věcí veřejných, které dodržují demokratické zásady a lidská práva; vzhledem k tomu, že nový finanční nástroj Globální Evropa zavádí politický dialog na vysoké úrovni mezi Komisí, Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ) a Parlamentem o programových prioritách, přičemž Parlament má příležitost znovu propojit tuto politiku a programový dialog se svými politickými kontakty a konzultacemi se třetími zeměmi, a posílit tak prostřednictvím své parlamentní diplomacie a kontaktů schopnost EU pomáhat příslušným třetím zemím a pozitivně je ovlivňovat;

Y. vzhledem k tomu, že má-li EU vystupovat jednotně, musí být v rozhodovacím procesu v oblasti zahraničních věcí provedeny podstatné změny; vzhledem k tomu, že jednomyslné rozhodování pouze omezuje schopnost EU působit jako silný aktér na mezinárodní scéně, a vzhledem k tomu, že ESVČ a členské státy by se měly dohodnout na hlasování kvalifikovanou většinou o zahraničněpolitických otázkách, neboť se jedná o účinnější formu rozhodování;

Středa 6. července 2022

Obnovení multilateralismu zakotveného v základních hodnotách EU

1. vítá společné sdělení Komise a vysokého představitele, místopředsedy Komise Parlamentu a Radě o posílení příspěvku EU k multilateralismu založenému na pravidlech; domnívá se, že toto sdělení přímo výrazně přispívá k úvahám o směrování zahraniční politiky EU, od jejího důležitého, avšak obecnějšího závazku k účinnému multilateralismu, jak je definován v evropské bezpečnostní strategii z roku 2003, k uvědomění si potřeby spojit hodnotu a cíl účinného multilateralismu se zásadovým pragmatismem a potřebu prosazovat a chránit zájmy a hodnoty EU, jak je stanoveno v globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky EU z roku 2016, jakož i k dalšímu rozvíjení těchto úvah; připomíná, že nejlepší strategií na obranu multilateralismu je jeho obnova tak, aby byl relevantnější, odolnější a účinnější;

2. podporuje prohlášení uvedené ve společném sdělení, a sice že Rada musí použít ustanovení Smlouvy, která umožňují konstruktivní zdržení se hlasování a přijímání rozhodnutí o záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky kvalifikovanou většinou; zdůrazňuje, že v budoucích změnách Smluv o EU je třeba zakotvit hlasování o zahraničněpolitických otázkách kvalifikovanou většinou, což by EU umožnilo stát se účinnějším globálním aktérem;

3. souhlasí s Komisí a místopředsedou Komise, vysokým představitelem, že je třeba, aby EU byla při prosazování svých zájmů a univerzálních hodnot, na nichž je založena, asertivnější, a proto souhlasí s tím, že je třeba, aby EU hájila a posilovala tyto hodnoty, řád založený na pravidlech a multilateralismus jako prostředek k zajištění rovných podmínek pro mezinárodní společenství, poskytnutí platformy pro inkluzivní politický dialog, spolupráci a sbližování a k dosažení politických reakcí s celkovou podporou mezinárodního společenství, jež mohou skutečně přinést výsledky;

4. zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité, aby EU posílila svůj soubor nástrojů pro vnější činnost a diplomacii pomocí vlastních autonomních nástrojů, zvýšila svou schopnost stát se globálním aktérem a vystupovat jednotně s cílem lépe bránit multilateralismus, což by mělo zahrnovat vytvoření Evropské diplomatické akademie, jak nedávno požadoval Parlament; opakuje svou výzvu, aby byl „Nový evropský Bauhaus“ začleněn jako nový nástroj do souboru nástrojů vnější činnosti EU a jako užitečný kulturní a veřejný diplomatický nástroj, který má zásadní význam pro prosazování multilaterálního řádu založeného na hodnotách a pro posílení mezinárodních partnerství;

5. poukazuje na schopnost EU navrhovat velmi účinné a inkluzivní regulační normy pro svůj jednotný trh a domnívá se, že EU by měla rovněž v rámci své vnější činnosti usilovat o prosazování takovýchto norem jakožto paradigmatu a příspěvku k diskusím o účinných celosvětových regulačních normách; připomíná článek 24 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), v němž se uvádí, že „členské státy aktivně a bezvýhradně podporují zahraniční a bezpečnostní politiku Unie v duchu loajality a vzájemné solidarity“ a že se zdrží „jakéhokoli jednání, které je v rozporu se zájmy Unie nebo může snižovat účinnost jejího působení jako soudržné síly v mezinárodních vztazích“; je znepokojen činností některých členských států, jako je vedení dvoustranných diplomatických iniciativ se třetími zeměmi, které mohou být v rozporu s ustanoveními článku 24 Smlouvy o EU;

6. domnívá se, že EU musí i nadále vystupovat jako neochvějný klíčový zastánce multilateralismu ve světě a vyvarovat se kroků, které tyto cíle ohrožují; dochází však k závěru, že EU musí reagovat na globální síly, jako je větší roztříštěnost, účelové využívání obchodu a protekcionismus, aby si zachovala své konkurenční výhody;

7. domnívá se, že EU by měla využít úsilí k nalezení řešení globálních problémů, jako je změna klimatu, nebo k podpoře stability a míru jakožto východiska pro širší diplomatické vztahy se třetími zeměmi, s nimiž nemusí být možné okamžitě navázat dialog a spolupráci v jiných oblastech politiky;

8. vyzývá EU, aby byla při řešení rostoucích globálních výzev asertivnější a strategičtější; zdůrazňuje, že v kontextu rychle se měnící geopolitické situace se svět nachází na rozcestí a hrozí, že multilaterální instituce ovládnou nedemokratické režimy; vyzývá k tomu, aby byl na multilaterálních fórech přijat pevný závazek k ochraně demokracie a základních práv založený na konkrétních opatřeních;

9. připomíná, že EU má v téměř všech mezinárodních organizacích a multilaterálních fórech status pouhého pozorovatele a že tato situace neodráží ani rozsah pravomocí EU, ani rostoucí význam nadnárodních regionálních organizací v celosvětovém rozhodovacím procesu; domnívá se, že účinné působení EU na globální scéně je úzce spojeno s jejím statusem v multilaterálních fórech a organizacích; vyzývá proto členské státy, aby našly politickou vůli k posílení postavení EU v multilaterálních organizacích a fórech a aby pro tuto změnu statusu získaly podporu třetích zemí, aby EU mohla skutečně dostát svému závazku účinné obrany multilateralismu;

Posílení Organizace spojených národů a zapojení Evropské unie do jejího systému

10. znovu vyjadřuje svou maximální podporu programu reforem, které zavedl generální tajemník OSN António Guterres, a poukazuje na to, že je třeba dosáhnout dalšího pokroku, zejména pokud jde o začleňování žen, mladých lidí a osob ve zranitelném postavení, jakož i o zvyšování povědomí o intersekcionalitě ve strukturách OSN; zdůrazňuje význam systému OSN, který může nadále účinně fungovat; poukazuje na hodnotu vize „jedna OSN“, již má generální tajemník OSN pro systém OSN, kde mohou být různé agentury a složky OSN skutečně propojeny a fungovat společně na základě jednotné rozpočtové a řídicí struktury a mohou posilovat dosahování cílů OSN; poukazuje zejména na posílenou úlohu místních koordinátorů OSN, kterou zavádí reforma rozvojového systému OSN, a domnívá se, že tito místní koordinátoři OSN, kteří v současné době působí ve více než 130 zemích, by měli nejen převzít vedoucí úlohu při koordinaci provádění programů OSN na místě s cílem posílit jednotnost činností OSN, ale měli by také úzce spolupracovat a konzultovat s delegacemi EU v příslušném členském státě OSN s cílem usilovat o součinnost a vzájemné posílení s tematickými a zeměpisnými programy EU pro danou zemi;

11. znovu potvrzuje, že EU a OSN by měly úzce spolupracovat na úrovni ústředí a v regionech a zemích, kde poskytují pomoc, při výměně analýz, a sladit politické a programové plánování s cílem maximalizovat jejich vliv na dobré životní podmínky lidí a planety; připomíná, že EU může výrazně posílit dosah a dopad programů OSN ve třetích zemích a součinným způsobem definovat své plánování a pomoc, díky čemuž se rovněž posílí jejich dopad v souladu s cíli OSN; zdůrazňuje proto význam úzkých konzultací a spolupráce mezi EU a OSN a vyzývá Komisi, ESVČ a delegace EU ve třetích zemích, aby aktivně spolupracovaly a konzultovaly s OSN činnosti v oblasti politiky a programování OSN na období 2021–2027 a na další období; vyzývá OSN, aby pravidelně konzultovala s EU v ústředí OSN, ale i přímo na místě ve třetích zemích;

12. zastává názor, že EU a OSN by měly pořádat každoroční summity s tím, že generální tajemník OSN by měl mít možnost jednat s Radou, Komisí, ESVČ a Parlamentem; vyzývá OSN, aby zajistila stálou přítomnost zástupců OSN na vysoké úrovni v Parlamentu s cílem prohloubit strukturovaný a stálý politický dialog a více zviditelnit úsilí OSN; zdůrazňuje, že je třeba zlepšit politické fungování OSN, a vyzývá k silnějšímu propojení mezi OSN a regionálními organizacemi, jak zdůraznil generální tajemník OSN Guterres; zdůrazňuje, že je třeba posílit koordinaci agentur OSN s mezinárodními finančními institucemi prostřednictvím Hospodářské a sociální rady OSN (ECOSOC); podporuje návrhy generálního tajemníka OSN Guterrese, aby v systému OSN dostali silnější hlas mladí lidé a občanská společnost;

13. zdůrazňuje, že má-li se EU stát účinnějším globálním partnerem, který je schopen hájit multilaterální řád, musí být posílena její schopnost jednat důrazně a rychle jako spolehlivý garant bezpečnosti; vyzývá proto Radu a Komisi, aby důkladně posoudily, prozkoumaly a rozvíjely možnosti zřízení stálých mezinárodních vojenských jednotek, které by byly trvale rozmístěny a měly společný výcvik;

14. vyzývá generálního tajemníka, aby intenzivněji usiloval o provádění strategie OSN pro rovné zastoupení žen a mužů jako základního nástroje k zajištění rovného zastoupení žen v systému OSN na všech úrovních hierarchie; připomíná, že od založení OSN v roce 1945 nebyla do funkce generálního tajemníka OSN jmenována žádná žena; poukazuje na to, že je obecně zapotřebí, aby byly v mezinárodních organizacích spravedlivě zastoupeny ženy a marginalizované skupiny, a že je třeba, aby byly mezinárodní organizace rozmanitější; důrazně podporuje program pro mladé lidi, mír a bezpečnost a jeho cíl dát mladým lidem více prostoru při rozhodování na místní, vnitrostátní, regionální a mezinárodní úrovni;

15. domnívá se, že EU by měla určit orgány OSN a další multilaterální organizace, které jsou klíčové pro podporu politického dialogu, sbližování a politických řešení globálních výzev a stanovování norem, a měla by definovat jasné cíle a priority pro dialog s těmito orgány a organizacemi a pro jejich podporu včetně rozpočtové podpory; v této souvislosti připomíná, že EU a její členské státy jsou již nyní hlavními finančními přispěvateli OSN a mnoha jejích agentur a programů, avšak že toto nasazení a podpora OSN se ne vždy promítají do silnějšího vlivu EU, jejích členských států a podobně smýšlejících partnerů na klíčových pozicích v agenturách OSN nebo na multilaterálních fórech, což vzbuzuje obavy zvláště v době, kdy roste asertivita nedemokratických režimů, jako je Rusko, na těchto fórech;

16. poukazuje na rostoucí geopolitický význam norem, zejména v oblasti technologií, a naléhavě vyzývá EU, aby jednala strategicky s cílem stát se světovou velmocí v oblasti stanovování norem na multilaterálních fórech;

17. vyzývá EU, její členské státy a podobně smýšlející partnery, aby dále zlepšovali svou koordinaci, pokud jde o zajištění společné podpory pro kandidáty na vedoucí pozice v rámci multilaterálních fór; poukazuje na to, že je třeba koordinovat činnost s podobně smýšlejícími partnery z jiných regionů světa a že je třeba zachovat silný důraz na demokratické hodnoty s ohledem na význam zásady spravedlivého zeměpisného rozdělení vedoucích pozic;

18. v tomto ohledu zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou hraje Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) jako pilíř evropské bezpečnosti, a vyzývá k dalšímu posílení komplexního bezpečnostního přístupu této organizace;

19. vyzývá EU, aby spolupracovala s OSN, regionálními organizacemi, mezinárodními fóry, jako jsou skupiny G7 a G20, a koalicemi ad hoc, jakož i v rámci těchto fór a organizací, s cílem řešit globální výzvy, kterým nyní i v budoucnu čelíme;

20. vyzývá Komisi a místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby dále rozvíjeli svou strategii pro multilateralismus, mimo jiné prostřednictvím pravidelně aktualizovaných pokynů pro to, jak postupovat na různých fórech, včetně otázek, jako je reforma systému OSN a významnější úloha nebo formální zastoupení EU a vize nového globálního řádu s cílem formovat ho způsobem, který by mohl oživit multilateralismus; je přesvědčen, že EU bude muset budovat aliance s podobně smýšlejícími partnery s cílem rozvíjet multilaterální spolupráci napříč širokou škálou fór, ale že do těchto aliancí nebudou vždy zapojeni stejní aktéři, přičemž cílem musí být vždy zachování účinného systému globální správy založeného na pravidlech;

21. opakuje své postoje k ruské útočné válce proti Ukrajině, které vyjádřil ve svých předchozích usneseních;

22. co nejdůrazněji odsuzuje útočnou válku Ruské federace proti Ukrajině i zapojení Běloruska do této války a požaduje, aby Rusko na Ukrajině okamžitě ukončilo veškeré vojenské aktivity a bezpodmínečně stáhlo všechny síly a vojenské vybavení z celého mezinárodně uznávaného území Ukrajiny; zdůrazňuje, že tato vojenská agrese a invaze představují závažné porušení mezinárodního práva; považuje ruskou invazi na Ukrajinu za útok nejen na svrchovanou zemi, ale i na zásady a mechanismy spolupráce a bezpečnosti v Evropě a na mezinárodní řád založený na pravidlech stanovený Chartou OSN;

23. vítá vyloučení Ruska z Rady OSN pro lidská práva; vítá rozhodnutí mezinárodních organizací, mimo jiné v oblasti kultury a sportu, pozastavit účast Ruska; vyzývá vedoucí představitele EU a dalších států, aby vyloučili Rusko ze skupiny G20 a z dalších organizací pro multilaterální spolupráci, jako je Světová obchodní organizace, UNESCO a další, což by bylo důležitým signálem toho, že se mezinárodní společenství nevrátí k jednání s tímto státem dopouštějícím se agrese jako za normálních okolností;

24. zdůrazňuje, že nyní musí být prioritou úplné a účinné uplatnění stávajících sankcí v celé EU a ze strany mezinárodních spojenců EU; vyzývá EU, aby k zajištění účinnosti těchto sankcí využila multilaterální fóra;

25. vyzývá k okamžitému úplnému embargu na dovoz ropy, uhlí, jaderného paliva a zemního plynu z Ruska, k úplnému upuštění od projektů Nordstream 1 i 2 a k tomu, aby byl předložen plán na pokračující zajištění bezpečnosti dodávek energie v EU v krátkodobém horizontu; vyzývá EU, aby prostřednictvím multilaterálních fór zajistila podporu třetím zemím, které chtějí uvalit embargo na dovoz energie z Ruska;

26. oceňuje schopnost EU a jejích členských států pracovat v systému OSN koordinovaným způsobem a zaujímat jednotné postoje, zejména v rámci Valného shromáždění OSN, Rady bezpečnosti OSN a Rady OSN pro lidská práva; oceňuje v tomto ohledu cenné koordinační úsilí delegací EU při OSN v New Yorku a Ženevě; domnívá se, že tento jednotný a synergický přístup by měl být uplatňován v každém orgánu, agentuře nebo jiné mezinárodní organizaci OSN, aby EU mohla na multilaterálních fórech jednat a plnit své úkoly jednotně; vyjadřuje politování nad tím, že z důvodu rozsáhlého využívání práva veta není Rada bezpečnosti trvale schopna přijímat rozhodnutí, a tudíž účinně reagovat na situace, jako jsou krize na Ukrajině, v Sýrii, Etiopii a Súdánu tak, jak tomu bylo v minulosti, což má negativní dopad na předcházení těmto krizím a jejich zvládání a řešení; zdůrazňuje, že je neobhajitelné, aby jeden stát mohl zastavit úsilí v případech, kdy je páchána genocida, zločiny proti lidskosti nebo válečné zločiny;

27. naléhavě vyzývá OSN, aby jmenovala svého zvláštního vyslance pro Libyi, neboť tato pozice je od listopadu 2021 neobsazena a demokratický proces v Libyi se nadále nachází v bodě zlomu;

28. lituje skutečnosti, že v roce 2022 budou členy Rady bezpečnosti pouze dva členské státy EU; domnívá se, že EU a její členské státy by měly podporovat reflexi o reformě Rady bezpečnosti, která by mohla obnovit její schopnost řešit krize včas a účinně, výrazně omezit právo veta a změnit složení Rady bezpečnosti tak, aby lépe odrážela dnešní svět;

29. znovu v této souvislosti opakuje své stanovisko, že EU a její členské státy by měly usilovat o dosažení široké shody ohledně reformy Rady bezpečnosti, což by mimo jiné zahrnovalo poskytnutí místa stálého člena Rady bezpečnosti Evropské unii nad rámec stávajících míst členských států EU; vybízí členské státy EU, aby si při ucházení se o místo v Radě bezpečnosti nekonkurovaly;

30. vyjadřuje obavy ohledně úpadku stávajícího systému kontroly zbraní a systému odzbrojení a právních nástrojů těchto systémů; podporuje veškeré úsilí o opětovné začlenění programu kontroly zbraní a odzbrojení na mezinárodní agendu, mimo jiné oživením konference o odzbrojení; vyzývá EU a její členské státy, aby přezkoumaly a aktualizovaly strategii EU proti šíření zbraní hromadného ničení s cílem zohlednit poslední geopolitický, technologický a právní vývoj a zajistit aktuální a ambiciózní základ pro multilaterální angažovanost EU v oblasti nešíření zbraní hromadného ničení a odzbrojení; vyjadřuje znepokojení nad vývojem nových vojenských technologií, jako jsou umělá inteligence, kosmické zbraně, biotechnologie a hypersonické zbraně, a aktivně podporuje úsilí a nové iniciativy s cílem ukončit související probíhající programy vyzbrojování některých členských států OSN; podporuje práci pracovní skupiny pro kosmický prostor v rámci Komise OSN pro odzbrojení, pokud jde o praktické provádění opatření ke zvýšení transparentnosti a budování důvěry v činnost v kosmickém prostoru;

31. podporuje iniciativu generálního tajemníka OSN „Akce pro udržování míru“, která je založena na aktualizaci partnerství EU–OSN pro řešení krizí a mírové operace a hledání příležitostí pro nová partnerství, včetně partnerství EU, OSN a Africké unie a spolupráce s dalšími regionálními organizacemi; znovu připomíná klíčovou úlohu, kterou hrají při mediaci konfliktů a mírových misích ženy, a připomíná jejich nedostatečné zastoupení na všech úrovních v rámci OSN, EU a dalších multilaterálních organizací a misí;

32. vyzývá EU a její členské státy, aby zlepšily svou schopnost sdílet informace, konzultovat a koordinovat strategie, politiky a postoje, a to i v řídících orgánech a radách multilaterálních subjektů, kde EU není přímo zastoupena, počínaje Radou bezpečnosti OSN; sdílí názor místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise, že by EU měla zavést koordinační mechanismy ve všech mezinárodních institucích, včetně finančních institucí; domnívá se, že stejná schopnost koordinace by měla být rozšířena i na rady všech orgánů OSN;

33. domnívá se, že nový finanční nástroj Globální Evropa a přístup „tým Evropa“ k zeměpisné a tematické pomoci a programování, jakož i strategie Global Gateway pro rozvoj infrastruktury propojení, poskytují jedinečnou příležitost k vymezení společné interinstitucionální agendy, která bude náležitě odrážet a oceňovat příspěvky členských států EU způsobem, který dodává přidanou hodnotu multilaterálnímu přístupu k výzvám a krizím ve světě a posiluje schopnost EU a jejích členských států uplatňovat svůj vliv, a to i na multilaterálních fórech; znovu potvrzuje svůj závazek uplatňovat geograficky vyvážený a na priority zaměřený přístup k činnostem, pomoci a programům EU, které byly zahájeny za hranicemi EU;

34. varuje, že pokusy některých neliberálních vlád nebo autoritářských a totalitních režimů, jako je Čína, o dosažení a upevnění pákového efektu financováním mezinárodních organizací nastolují otázku finančního antagonismu na multilaterálních fórech a poukazují na to, že je třeba na globální úrovni i na úrovni EU uvažovat o tom, jak zajistit nezávislost a účinnost příslušných mezinárodních organizací a multilaterálních fór využitím celé škály nástrojů, které mají orgány EU k dispozici, včetně, je-li to nezbytné a relevantní, odpovídajícího a udržitelného financování EU i financování z jiných zdrojů; připomíná, že zpoždění při vyplácení vyměřených příspěvků několika členskými státy mají mimořádně negativní dopad na činnost mezinárodních organizací, a jsou tudíž nepřijatelná;

35. připomíná, že humanitární a rozvojová pomoc EU třetím zemím je velmi často poskytována prostřednictvím systému OSN; podporuje toto partnerství mezi EU a OSN, ale vyzývá EU, aby zajistila lepší zviditelnění své konkrétní úlohy a příspěvků v rámci OSN; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité provést na úrovni EU důkladné hodnocení stávajících i plánovaných partnerství mezi EU a OSN a posoudit, zda je přínos EU dostatečně viditelný, zda jsou peníze daňových poplatníků vynakládány v souladu s hodnotami EU a zda vedená svěřené EU a jejím členským státům odpovídá silnému zapojení EU a jejímu nasazení v systému OSN; vyzývá Komisi a ESVČ, aby provedly tento přezkum a poradily se s Parlamentem o svých zjištěních a o dalším postupu s cílem zajistit, aby byly příspěvek EU, finanční rozdělení, její zapojení a nasazení v rámci systému OSN náležitě oceněny;

36. zdůrazňuje, že podpora EU mezinárodním organizacím a přítomnost na multilaterálních fórech by měly být pro občany v členských státech EU viditelné; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby zahájil celounijní informační kampaň o podpoře, kterou EU poskytuje mezinárodním organizacím, a o její přítomnosti, cílech a činnostech na multilaterálních fórech; vyzývá zároveň Komisi, ESVČ a členské státy, aby podporovaly aktivní úlohu EU na multilaterálních fórech a aby poskytovaly více informací o příspěvcích a úspěších EU v mezinárodních organizacích, a to i prostřednictvím společné argumentace, postojů a prohlášení k rezolucím OSN;

37. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy EU zintenzivnily koordinaci na úrovni fondů a programů OSN a určily klíčové cíle a společný přístup pro orientaci výkonných rad; poukazuje na potřebu zajistit transparentnost a odpovědnost při financování a vynakládání prostředků multilaterálních organizací;

38. bere na vědomí činnost „Aliance pro multilateralismus“ jakožto neformální sítě zemí, které jsou jednotné v přesvědčení, že multilaterální řád založený na pravidlech je jedinou spolehlivou zárukou mezinárodní stability a míru a že naše společné problémy lze řešit pouze díky spolupráci;

Obnovení multilateralismu prostřednictvím posílených globálních partnerství za účelem dosahování společných cílů

39. zdůrazňuje, že je třeba usilovat o účinný a inkluzivní multilateralismus zaměřený na výsledky a založený na hodnotách, v jehož rámci mohou vlády, občanská společnost, náboženské subjekty, soukromý sektor, akademická obec a další příslušné zúčastněné strany účinně spolupracovat s cílem sloužit globálním hodnotám a zájmům a dosáhnout globálních cílů; uznává, že je důležité sladit oba zásadní cíle EU, kterými je lepší zviditelnění a zvýšení vlivu EU jako globálního aktéra a podpora úlohy multilaterálních fór; připomíná, že je třeba tato napětí řešit a zvládat a formulovat zásadový a asertivní postoj k těmto cílům v souladu se základními hodnotami, myšlenkami a zájmy EU; poukazuje na to, že tyto dva zásadní evropské cíle poskytují navzdory zjevnému napětí mezi nimi rovněž nové příležitosti, neboť posílená strategická autonomie EU může Unii umožnit vytvářet spojenectví s jejími bilaterálními partnery v rámci mnohostranných jednání a také prosazovat a bránit multilaterální závazky během bilaterálních jednání; vyzývá EU a členské státy, aby důsledně a aktivně hájily multilateralismus a příslušné multilaterální instituce, a to pokaždé, když jsou jakýmkoli způsobem či formou ohroženy;

40. zdůrazňuje význam pokračující multilaterální spolupráce v otázkách bezpečnosti a obrany; zdůrazňuje činnost partnerství EU-NATO a spolupráci mezi EU a OBSE, které vycházejí ze společné podpory sdílených základních hodnot demokracie, svobody, dodržování lidských práv a lidské důstojnosti, právního státu a prosazování míru a mezinárodní spolupráce při současné ochraně mezinárodního řádu založeného na pravidlech; vyzývá členské státy EU a členy NATO, kteří tak dosud neučinili, aby se připojili k evropským iniciativám v oblasti bezpečnosti a obrany s cílem dále doplnit a posílit vzájemnou spolupráci;

41. zdůrazňuje, že multilateralismus a jakákoli reforma stávajícího systému by se měly zaměřit na větší transparentnost a odpovědnost, jakož i na spolupráci s nestátními subjekty s cílem pomoci obnovit důvěru občanů v tyto instituce a poskytnout jim větší legitimitu; poukazuje na potřebu řešit problémy v oblasti předcházení nezákonným finančním tokům, boje proti nim a posílení mezinárodní spolupráce a osvědčených postupů v oblasti navracení a vymáhání majetku, a to i účinnějšími opatřeními k provádění stávajících závazků vyplývajících z Úmluvy OSN proti korupci a Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu; zdůrazňuje, že v rámci Agendy 2030 je nutné provádět účinná, inkluzivní a udržitelná opatření k předcházení korupci a boji proti ní; poukazuje na to, že boj proti nezákonným finančním tokům je třeba na celosvětové úrovni zefektivnit;

42. zdůrazňuje, že je důležité i nadále oslovovat spojence a podobně smýšlející partnery v mezinárodních organizacích a na multilaterálních fórech s cílem upevnit koalici podobně smýšlejících zemí, které se zavázaly ke společným hodnotám a cílům a k politickému dialogu a účinné spolupráci v celosvětovém měřítku; poukazuje na potřebu přidat k dohodě o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím jako přílohu dohodu o zahraniční politice a bezpečnostní spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím, což by oběma stranám umožnilo lépe čelit výzvám společné globální bezpečnosti a zahraniční politiky; zdůrazňuje, že taková dohoda by rovněž usnadnila spolupráci v multilaterálních organizacích, zejména v OSN, s ohledem na mnoho hodnot a zájmů sdílených oběma stranami;

43. poukazuje na zvláštní význam nejen tradičních transatlantických nebo evropských partnerů, jako jsou USA a Kanada, jakož i Spojené království, západní Balkán a další země jižního a východního sousedství, ale také dalších podobně smýšlejících demokratických spojenců v Latinské Americe, indicko-tichomořském regionu a Africe, kteří mohou v partnerství vytvořit širší oblast společných hodnot a norem a závazek podporovat globální reakce na globální výzvy, jakož i širší mezinárodní koalici podobně smýšlejících partnerů; poukazuje v této souvislosti na význam intenzivnějšího dialogu a spolupráce s podobně smýšlejícími africkými zeměmi a na to, že je důležité podporovat je při vytváření budoucí Afriky založené na demokracii, začlenění a prosperitě, přičemž je třeba mít na paměti potřebu bojovat proti výzvám a bezpečnostním hrozbám vyplývajícím ze změny klimatu, terorismu a organizované trestné činnosti;

44. zdůrazňuje, že vztahy EU s Africkou unií a s Latinskou Amerikou a Karibikem mají samy o sobě vlastní hodnotu a mají zásadní význam pro obnovený multilateralismus; připomíná, že ve společném prohlášení nazvaném „Afrika a Evropa: dva kontinenty se společnou vizí pro rok 2030“ se EU a Africká unie zavazují, že budou spolupracovat na prosazování účinného multilateralismu v rámci mezinárodního řádu založeného na pravidlech, přičemž ústředním prvkem bude OSN, a vyjadřují slib usilovat v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 a Agendou 2063 Africké unie o sbližování postojů na multilaterálních fórech s cílem snížit globální nerovnosti, posílit solidaritu, bojovat proti změně klimatu a zlepšit poskytování „globálních veřejných statků“;

45. podporuje proto úsilí místopředsedy Komise, vysokého představitele, Rady a Komise o další posílení partnerství EU s Africkou unií a Společenstvím latinskoamerických a karibských států; poukazuje na to, že je důležité podporovat sbližování postojů mezi EU a přistupujícími i partnerskými zeměmi v rámci OSN a dalších multilaterálních fór; vyzývá EU, aby rozšířila svou schopnost pomáhat partnerským a podobně smýšlejícím zemím, a to i prostřednictvím budování kapacit, sdílení znalostí, odborné přípravy a partnerské spolupráce, aby se tyto země mohly účinněji zapojit do mnohostranného systému, jakož i prostřednictvím výměny osvědčených postupů s cílem poučit se z jejich zkušeností; znovu opakuje, že je důležité posílit stávající multilaterální fóra s podobně smýšlejícími partnery, zejména summity EU a Společenství latinskoamerických a karibských států;

46. zdůrazňuje potřebu spolupráce mezi EU a sdružením ASEAN jako prostředku k řešení vzájemných problémů v asijsko-tichomořském regionu; poukazuje na to, že je třeba posílit úlohu regionálních organizací v systému OSN a navrhnout každoroční summit vedoucích představitelů regionálních organizací;

47. naléhavě vyzývá Komisi a ESVČ, aby navrhly nové iniciativy s cílem reagovat na bezpečnostní rizika související s klimatem a zároveň prosazovaly Zelenou dohodu pro Evropu na mezinárodních fórech; domnívá se, že EU by měla podporovat ambiciózní cíle snižování emisí CO_2 ve třetích zemích, a zdůrazňuje, že je třeba, aby se diplomacie v oblasti klimatu stala jádrem její vnější činnosti s cílem prosazovat celosvětový mír a bezpečnost;

48. podporuje neúnavné prosazování a obranu všeobecných lidských práv a základních svobod ze strany EU, její neochvějnou podporu všeobecné platnosti mezinárodních lidskoprávních předpisů, aktivní podporu fórům OSN pro lidská práva a jejich využívání k řešení naléhavých lidskoprávních otázek, neochvějnou podporu posilování odpovědnosti a mezinárodních justičních mechanismů a boj proti beztrestnosti a respektování suverenity a územní celistvosti států; v tomto ohledu zdůrazňuje, že EU podporuje zavedené a uznávané mezinárodní hranice a odmítá veškeré pokusy je silou změnit;

49. podporuje místopředsedu Komise, vysokého představitele a Komisi v jejich snaze zajistit, aby Rada OSN pro lidská práva jednala efektivněji, rychle řešila veškeré otázky lidských práv a situaci v jednotlivých zemích účinným a věrohodným způsobem bez předpojatosti a zajistila součinnost s dalšími multilaterálními fóry pro lidská práva;

50. vyzývá lidskoprávní subjekty, aby byly co nejvíce nestranné, a žádá, aby byly chráněny před možnými zásahy ze strany států, o nichž je známo, že porušují lidská práva; trvá proto na tom, že je třeba definovat jasné normy pro dodržování lidských práv, právního státu a základních práv, které je třeba splnit, aby se stát mohl stát členem Rady OSN pro lidská práva; domnívá se, že EU by měla být v tomto ohledu aktivnější a měla by podporovat komplexní reformu tohoto orgánu;

51. oceňuje práci vysoké komisařky OSN pro lidská práva a zastává názor, že Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva poskytuje jedinečné příležitosti k zahájení účinného dialogu a spolupráce na tom, jak zefektivnit a posílit schopnost systému OSN v oblasti lidských práv dosahovat výsledky, mimo jiné prostřednictvím zvýšené veřejné kontroly povinností souvisejících s členstvím v Radě OSN pro lidská práva a povinné pořádání dárcovských konferencí na Valném shromáždění OSN s kandidáty do Rady OSN pro lidská práva, jak ve svém společném sdělení navrhli místopředseda Komise, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise; vítá skutečnost, že dne 12. října 2021 byl zahájen každoroční strategický dialog s OSN;

52. konstatuje, že finanční zdroje přidělené na činnost vysokého komisaře OSN pro lidská práva jsou obzvláště nedostatečné, neboť mnoho zemí se snaží tyto prostředky snížit, zatímco EU dlouhodobě požaduje, aby se financování Úřadu vysokého komisaře pro lidská práva zvýšilo; vítá iniciativy a činnosti EU týkající se lidských práv v rámci Třetího výboru Valného shromáždění OSN a Rady bezpečnosti OSN, jakož i spolupráci mezi EU a OSN v mnoha tematických lidskoprávních otázkách a otázkách lidských práv v jednotlivých zemích;

53. vyzývá k vytvoření větší součinnosti mezi doporučeními mechanismu všeobecného pravidelného přezkumu a dobrovolnými vnitrostátními přezkumy prováděnými v rámci cílů udržitelného rozvoje a k jejich propojení s plánováním specializovaných projektů EU v oblasti lidských práv; vybízí EU a její členské státy, aby zintenzivnily své úsilí proti snahám autoritářských zemí vytvořit protiargumentaci s cílem změnit chápání lidských práv tím, že budou klást důraz na kolektivní práva před právy jednotlivce; vyzývá EU, aby podporovala činnost nevládních organizací a obránců lidských práv v Radě OSN pro lidská práva, kteří jsou stále více vystaveni tlaku a hrozbám ze strany autoritářských států;

54. vyjadřuje politování nad zneužíváním Rady OSN pro lidská práva autoritářskými a totalitními režimy, které ji nadále zneužívají pro své vlastní účely, zejména k narušení jejího fungování a k oslabení systému norem v oblasti lidských práv; vyzývá EU a její členské státy, aby podpořily komplexní reformu tohoto orgánu;

55. zdůrazňuje, že je naléhavě potřeba v plném rozsahu provádět a systematicky začleňovat hledisko rovnosti žen a mužů a akční plán EU pro rovnost žen a mužů III (GAP III) do veškeré vnější činnosti EU; vyzývá EU a členské státy, aby se ujaly vedení při provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 (2000) o ženách, míru a bezpečnosti; poukazuje na to, že ženy hrají klíčovou úlohu při předcházení konfliktům, mírových jednáních, budování míru, udržování míru, humanitární reakci a obnově po skončení konfliktu; zdůrazňuje proto, že je třeba, aby EU zajistila rovnou účast žen a jejich plné zapojení do veškerého úsilí o zachování míru a bezpečnosti a současně začleňovala hledisko rovnosti žen a mužů do veškeré své vnější činnosti;

Větší zapojení Evropského parlamentu

56. připomíná, že má-li se rozvíjet účinný a propojený multilateralismus založený na pravidlech a zaměřený na výsledky, je důležité zapojit demokraticky zvolené parlamenty, a zajistit tak celé škále zúčastněných stran širší přístup, a přizvat k dialogu a spolupráci i nestátní subjekty, jako jsou regionální vlády, obce, akademická obec, občanská společnost a subjekty z hospodářských odvětví; podporuje mezinárodní iniciativy požadující plnou účast Tchaj-wanu jako pozorovatele na setkáních, mechanismech a činnostech mnohostranných subjektů, včetně Světové zdravotnické organizace (WHO), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol) a Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC); připomíná, že demokraticky zvolené parlamenty mohou zviditelnit a posílit hlasy podporující multilateralismus, což umožní dosáhnout účinné politické reakce ve prospěch celého lidstva, a mohou dále zajistit nezbytnou vazbu mezi mezinárodními organizacemi a multilaterálními fóry, která přijímají rozhodnutí, a občany;

57. je toho názoru, že EU by měla podporovat zřízení orgánu v systému OSN, který by umožnil zvýšit demokratický charakter, demokratickou odpovědnost a transparentnost globální veřejné správy;

58. poukazuje na synergickou úlohu, kterou může Parlament plnit při pravidelných politických a strategických kontaktech s parlamenty členských států EU i třetích zemí, neboť tyto kontakty mohou posilovat a dále rozšiřovat koalici podobně smýšlejících zemí v mezinárodních organizacích a na multilaterálních fórech a její schopnost dosahovat pozitivních dopadů; domnívá se, že je třeba zvážit možnost vytvoření delegace Parlamentu u OSN se zvláštním zaměřením na Valné shromáždění OSN a další parlamentní rozměry mezinárodních organizací a multilaterálních fór, s cílem posílit parlamentní vazby a dialog se systémem OSN a dalšími významnými multilaterálními fóry, a zajistit tak demokratický dialog a strategické uvažování na interinstitucionální úrovni EU;

59. zdůrazňuje, že by EU měla podporovat iniciativy zaměřené na lepší začlenění názorů občanské společnosti do rozhodovacího procesu OSN; vyzývá k vytvoření nových fór v rámci systému OSN, která by občanské společnosti umožnila zapojit se do politického dialogu s OSN, a k účinnému využívání již existujících fór;

60. domnívá se, že kanceláře Parlamentu ve městech, kde se nacházejí orgány OSN nebo mezinárodní organizace, které jsou důležité pro vnější činnost EU, by měly s těmito orgány a organizacemi komunikovat a pokrývat jejich činnost s cílem více je propojit s úsilím, závazky a vizemi EU a Parlamentu týkajícími se multilateralismu; domnívá se, že je třeba uvažovat o tom, jak může Parlament maximalizovat součinnost mezi meziparlamentními delegacemi, výbory a útvary Parlamentu, které se věnují pozorování voleb a podpoře demokracie, s cílem dále posílit vnější činnost EU prostřednictvím práce těchto parlamentních orgánů; zdůrazňuje význam činnosti Meziparlamentní unie (IPU);

61. podporuje úlohu Parlamentu při posilování parlamentní činnosti, budování kapacit, celosvětové podpoře demokracie i jeho zvláštní úlohu v parlamentní mediaci a dialogu, mimo jiné prostřednictvím dialogu Jeana Monneta; zdůrazňuje přínos zvláštní úlohy Parlamentu při podpoře dialogu a sdílení osvědčených postupů a demokratických norem;

62. připomíná zásadní úlohu Parlamentu jako demokratického a spojujícího orgánu, který může poskytnout jedinečné veřejné fórum a jedinečnou perspektivu pro podporu multilateralismu; domnívá se, že Parlament by měl i nadále pravidelně zvát vysoké vedoucí představitele důležitých mezinárodních organizací, aby diskutovali o společných zájmech a prioritách; domnívá se, že v zájmu posílení parlamentního rozměru multilaterálních fór by měl Parlament ve svých prostorách

každoročně pořádat konferenci s řečníky ze zemí G7 a G20; vyzývá k posílení strukturovaného dialogu mezi Parlamentem a systémem OSN; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité pořádat pravidelná setkání za účelem výměny názorů mezi Výborem pro zahraniční věci a dalšími příslušnými výbory a vedoucími delegací EU při OSN v New Yorku a Ženevě a mezi těmito výbory a vedoucími misí členských států EU, které jsou stálými nebo rotujícími členy Rady bezpečnosti OSN; poukazuje na pozitivní přínos každoročních cest delegace Výboru pro zahraniční věci a jeho podvýborů do ústředí OSN v New Yorku; vyzývá k formalizaci některých neformálních setkání EU a Rady bezpečnosti OSN; vybízí k vytvoření formálního spojení mezi Parlamentem a Valným shromážděním OSN;

Multilateralismus jako hnací síla řešení naléhavých globálních výzev

63. poukazuje na zásadní přínos multilaterálního systému při řešení změny klimatu; vyzývá k dalšímu zlepšení, posílení a institucionalizaci stávajících multilaterálních rámců, které bojují proti změně klimatu, jako jsou konference OSN o změně klimatu, které se účastní 197 stran, včetně všech členských států OSN, a jejími členy jsou proto téměř všechny země, a to zavedením mechanismů odpovědnosti a konkrétních zásad, které zajistí účinnost jejich mandátů; zdůrazňuje, že je třeba posílit globální opatření proti změně klimatu, neboť pouze prostřednictvím společných, okamžitých a ambiciózních globálních opatření může svět omezit nárůst teploty na 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí;

64. domnívá se, že v boji proti globálnímu oteplování by průmyslové země měly podporovat rozvojové země v přechodu od fosilních paliv k zelené energii tím, že jim poskytnou nejen finanční prostředky, ale také odborné znalosti a technologie;

65. připomíná, že je důležité zaměřit se na provádění opatření na vnitrostátní úrovni tak, že budou přijímány a prováděny vnitrostátně stanovené příspěvky, a zároveň zajistit, aby mezinárodní společenství kolektivně směřovalo ke splnění cílů Pařížské dohody na multilaterální úrovni; vyzývá vlády, aby stanovily ambiciózní vnitrostátně stanovené příspěvky, bez nichž nebude splněn cíl udržet oteplování pod hranicí 1,5 stupně, a vybízí je, aby se vzájemně povzbuzovaly v plnění cílů;

66. připomíná, že je důležité úzce spolupracovat s hlavními producenty emisí, zeměmi zranitelnými vůči změně klimatu a transatlantickými partnery s cílem dosáhnout na konferenci OSN o změně klimatu v roce 2022 pokroku ohledně cíle na rok 2030; vyzývá k pokračujícímu mnohostrannému úsilí o mobilizaci finančních prostředků na cíle udržitelného rozvoje a klima, včetně vyčlenění 50 % finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu pro účely přizpůsobení se změně klimatu; vítá úsilí konference OSN o změně klimatu v roce 2021 (COP26) zaměřené na definování dezinformací souvisejících se změnou klimatu;

67. připomíná, že porušování environmentálních práv má hluboký dopad na širokou škálu lidských práv, včetně práva na život, sebeurčení, potraviny, vodu, zdraví a kulturních, občanských a politických práv; zdůrazňuje, že biologická rozmanitost a lidská práva jsou navzájem propojené a závisí na sobě, a připomíná, že státy mají v oblasti lidských práv povinnost chránit biologickou rozmanitost, na níž tato práva závisí, včetně zajištění účasti občanů na přijímání rozhodnutí souvisejících s biologickou rozmanitostí a umožnění přístupu k účinné nápravě v případě úbytku a degradace biologické rozmanitosti; vyjadřuje podporu vznikajícímu normativnímu úsilí na mezinárodní úrovni v oblasti trestných činů týkajících se životního prostředí; vybízí v tomto ohledu EU a členské státy, aby prosazovaly uznání ekocidy jako mezinárodního zločinu podle Římského statutu Mezinárodního trestního soudu;

68. připomíná klíčovou úlohu multilaterálních fór při řešení výzev pandemie COVID-19 a zdůrazňuje, že to slouží jako příklad jejich významu při podpoře a ochraně celosvětového veřejného zdraví a všeobecného zdravotního pojištění; oceňuje vytvoření nástroje pro globální přístup k vakcíně proti onemocnění COVID-19 (COVAX), který je bezprecedentním příkladem mezinárodní solidarity, a děkuje jeho dárcům a přispěvatelům, přičemž zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v poskytování darů a navyšování zdrojů, jakož i budování kapacit v oblasti výroby a distribuce očkovacích látek, aby byly očkovací látky a léčba dostupné zdarma pro všechny země a aby skutečně včas dorazily do všech zemí;

69. oceňuje práci WHO v boji proti pandemii prostřednictvím jejích rozhodnutí založených na vědeckých poznatcích a důkazech a zároveň zajištění nezávislé kontroly a odpovědnosti za řízení pandemie COVID-19 ze strany WHO; zdůrazňuje, že je třeba posílit její mandát a výkonnou kapacitu, zejména pokud jde o sdílení údajů a mobilizaci zdrojů, jakož i reformovat rozhodovací proces jejího výboru pro mimořádné situace a zavést donucovací mechanismy pro jeho rozhodnutí a pravidla;

70. vítá zahájení prací na nové mezinárodní smlouvě o boji proti pandemiím poté, co celkem 194 členů WHO přijalo dne 31. května 2021 příslušné rozhodnutí; naléhavě vyzývá EU, aby v rámci multilaterálních organizací usilovala o zlepšení globálních mechanismů pro předcházení pandemiím a boj proti nim, a to na základě zkušeností získaných z mezinárodní reakce na pandemii COVID-19;

71. vyzývá k posílení legislativních a regulačních rámců a vyzývá k podpoře soudržnosti politik za účelem dosažení účinného přístupu ke zdravotnickým službám, a to i prostřednictvím přijímání právních předpisů a provádění politik, které zajistí lepší přístup ke zdravotnickým službám, produktům a očkovacím látkám, zejména pro nejvíce ohrožené osoby;

72. vyzývá k mezinárodní spolupráci v oblasti systémového začleňování genderového hlediska při navrhování, provádění a sledování politik v oblasti zdraví s přihlédnutím ke specifickým potřebám všech žen a dívek, s cílem dosáhnout rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen ve zdravotních politikách a provádění systémů zdravotní péče;

73. naléhavě vyzývá EU, aby podporovala úsilí OSN týkající se boje proti terorismu tím, že provede a aktualizuje čtyři pilíře globální strategie OSN pro boj proti terorismu, kterou schválilo Valné shromáždění v září 2006;

74. požaduje přijetí zvláštních opatření na ochranu dětí, jejichž zranitelnost mohla pandemie COVID-19 obzvlášť prohloubit, a to i pokud jde o jejich přístup ke zdravotní péči, vzdělání, cenově dostupným potravinám, čisté vodě, hygienickým zařízením a odpovídajícímu bydlení; znovu poukazuje na negativní dopad změny klimatu a poškozování životního prostředí na výkon práv dětí;

75. zdůrazňuje, že jsou potřebná další mnohostranná opatření v oblasti správy ekonomických záležitostí, zejména pokud jde o zdanění; vítá směr stanovený v inkluzivním rámci pro řešení eroze základu daně a přesouvání zisku (BEPS) skupiny OECD/G20 a její poslední návrh na stanovení minimální sazby daně z příjmu právnických osob ve výši 15 % a budoucí pilíř, který umožní spravedlivější přerozdělení daňových práv; podporuje záměr Komise navrhnout vlastní zdroj odpovídající 15 % podílu zbývajících zisků největších a nejziskovějších nadnárodních podniků, které by byly v rámci této dohody přerozděleny členským státům EU; vybízí mezinárodní společenství, aby v této oblasti pokračovalo v integraci s cílem bránit nekalým praktikám a zneužívání; vyzývá k širšímu uplatňování mezinárodních standardů a norem v této oblasti politiky; připomíná klíčový význam Světové obchodní organizace (WTO) pro regulaci a usnadňování světového obchodu;

76. konstatuje, že je třeba, aby EU úzce spolupracovala s podobně smýšlejícími partnery s cílem modernizovat WTO a vybavit ji nástroji k řešení obchodních výzev 21. století, včetně digitální revoluce a zelené, spravedlivé a udržitelné transformace; vyzývá EU, aby spolupracovala se všemi členy WTO s cílem předložit na 12. ministerské konferenci pozitivní program reforem a konkrétní pracovní plán; uznává, že spolupráce mezi EU a USA je hnací silou pokroku v rámci multilaterálních obchodních jednání;

77. zdůrazňuje, že je důležité provádět a podporovat iniciativy zaměřené na boj proti daňovým únikům, praní peněz a korupci, podporovat činnost v oblasti daní na úrovni OSN s cílem zajistit rozvojovým zemím hlas v daňových záležitostech, a pracovat na urychlení jednání o účinném kodexu chování v boji proti mezinárodním daňovým únikům prostřednictvím dohod o výměně informací o daních (TIEA);

78. poukazuje na význam multilateralismu při řešení nových výzev a skutečností, jako jsou úbytek biologické rozmanitosti, kybernetická bezpečnost, biotechnologie, digitalizace, geopolitická činnost a správa v polárních oblastech, umělá inteligence a vznikající hrozby, například šíření falešných zpráv, falešné vědy a dezinformací pomocí technologií; zastává názor, že odborníci, vědci a příslušní zástupci občanské společnosti by měli být stranami mnohostranných ujednání se zapojením mnoha zúčastněných stran;

79. vítá zahájení činnosti Rady EU–USA pro obchod a technologie;

80. připomíná, že je důležité začleňovat zásadu a cíl rovnosti žen a mužů do všech oblastí politiky;

81. vítá úsilí generálního tajemníka OSN o posílení a koordinaci digitalizace Organizace spojených národů tak, aby internet sloužil pilířům OSN, kterými jsou mír a bezpečnost, lidská práva a rozvoj;

82. zdůrazňuje, že obnovený multilateralismus může mít pozitivní dopad na prosazování digitální transformace, a to nejen jako silný impuls pro provádění cílů udržitelného rozvoje, ale také s ohledem na naléhavou potřebu stanovit základní standardy a normy digitální transformace a řešit její rizika a výzvy;

83. připomíná, že tváří v tvář stále ambiciózнější, asertivnější a agresivnější Číně by EU a její demokratičtí, podobně smýšlející partneři měli koordinovat svou činnost na multilaterálních fórech v rámci aliance technologických demokracií s cílem prosazovat mezinárodní systém založený na pravidlech, bojovat proti koordinovanému úsilí autoritářských států zaměřenému na ovládnutí mezinárodních fór a zajistit prostřednictvím stanovování norem a globálních pravidel, aby nové technologie byly i nadále zaměřené na člověka;

84. poukazuje na to, že digitální svět by měl být rovněž považován za velmi důležitý nový zdroj zdanění;

85. trvá na tom, že multilateralismus má zásadní význam pro účinné udržování řádu v kosmickém prostoru a že je třeba prohloubit stávající iniciativy a zahájit nové iniciativy s cílem zachovat mírové využití kosmického prostoru; zdůrazňuje, že využívání kosmického prostoru by se mělo řídit zdokonaleným souborem mezinárodních pravidel a norem a systémem, jehož cílem je zaručit dlouhodobé, udržitelné, odpovědné a mírové využívání vesmíru;

86. vyzývá EU, aby hrála aktivnější úlohu při vytváření mezinárodního rámce pro důvěryhodné technologie umělé inteligence zaměřené na člověka, zejména pokud jde o autonomní zbraňové systémy;

87. zdůrazňuje význam multilaterální spolupráce mezi podobně smýšlejícími partnery v boji proti nepřátelským a manipulativním dezinformacím ze strany státních a nestátních subjektů; zdůrazňuje, že je důležité, aby EU zaujala celosvětové vedoucí postavení při stanovování mezinárodních definic, norem a zásad pro řešení těchto otázek, včetně zahraničního vměšování do voleb;

88. zdůrazňuje důležitou úlohu Parlamentu při pečlivém monitorování a podpoře provádění cílů udržitelného rozvoje a cílů Pařížské dohody prostřednictvím ochrany biologické rozmanitosti, přírodního prostředí a jeho zdrojů, včetně snahy nejen monitorovat pokrok, ale také zlepšovat přidělování zdrojů a navrhovat zlepšení nebo přinášet konkrétní návrhy; poukazuje na dvě klíčové strategické myšlenky návrhu generálního tajemníka OSN Antonia Guterrese s názvem „Náš společný program“, a to na potřebu Nové dohody pro svět a Nové společenské smlouvy; poukazuje na to, že tyto myšlenky by se mohly promítnout do velmi konkrétních opatření, jako je silnější Globální zelený fond a mechanismus finanční podpory vysoce zadluženým zemím, pokud tyto země provádějí cíle udržitelného rozvoje a bojují proti chudobě;

89. naléhavě vyzývá Unii, aby zajistila ochranu, zachování a obranu evropského kulturního a historického dědictví na všech multilaterálních fórech, jako je UNESCO;

90. poukazuje na to, že je naprosto nezbytné zabývat se rovností žen a mužů a bojovat za nediskriminaci a základní práva žen, dívek a marginalizovaných skupin na celosvětové úrovni, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a práv; očekává, že Komise, členské státy a ESVČ budou systematicky začleňovat akční plán EU pro rovnost žen a mužů (GAP III) do veškeré vnější činnosti, včetně angažovanosti na multilaterální úrovni, a že budou úzce spolupracovat s partnerskými vládami, občanskou společností, soukromým sektorem a dalšími klíčovými zúčastněnými stranami; vyzývá Komisi a ESVČ, aby posílily synergie s partnery s cílem společně dosáhnout pokroku v začleňování genderového hlediska a úspěšně naplnit mezinárodní cíle související s rovností žen a mužů; zdůrazňuje, že EU by se měla ujmout vedení v mezinárodním společenství a zintenzivnit jeho úsilí o vymýcení používání sexuálního a genderově podmíněného násilí jako zbraně v ozbrojených konfliktech;

91. požaduje všeobecnou ratifikaci a účinné provádění Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace; naléhavě žádá odstranění všech forem rasové diskriminace všemi vhodnými prostředky, včetně právních předpisů; uznává zásadní úlohu vzdělávání a kultury při prosazování lidských práv a v komplexním boji proti rasismu, rasové diskriminaci, xenofobii a související netoleranci, zejména při prosazování zásad tolerance, začleňování a respektování etnické, náboženské a kulturní rozmanitosti a předcházení šíření extremistických rasistických a xenofobních hnutí a myšlenek; znovu potvrzuje nutnost zajistit pro původní obyvatelstvo, včetně žen a dívek, stejnou ochranu práva a rovnost před soudy, silnější postavení a plnou a účinnou účast na rozhodovacích procesech a na politickém, hospodářském, sociálním a kulturním životě; žádá, aby byla posílena ochrana osob se zdravotním postižením a zvláštní pozornost věnována osobám, které čelí diskriminaci na základě příslušnosti k více skupinám, zejména ženám a původním obyvatelům se zdravotním postižením;

92. žádá EU, aby vzhledem k rostoucímu počtu případů porušování mezinárodních právních předpisů v oblasti lidských práv a humanitárního práva posílila multilaterální spolupráci v oblasti mezinárodního soudnictví; vyzývá EU a její partnery, aby vyvinuli a využívali dostupné nástroje mezinárodních subjektů, jako je Rada OSN pro lidská práva, zvláštní postupy OSN, zvláštní zpravodajové OSN, mechanismy OBSE, Rada Evropy nebo mezinárodní soudy, s cílem zlepšit dodržování mezinárodního práva ze strany státních i nestátních subjektů a prosazovat zásadu univerzální jurisdikce, která by měla být uplatňována ve vnitrostátních právních systémech; vyzývá EU, aby posílila úlohu Mezinárodního trestního soudu (ICC) a zajistila mu více zaměstnanců prostřednictvím silné diplomatické, politické a finanční podpory; žádá Komisi, místopředsedu Komise, vysokého představitele a členské státy, aby vyzvaly všechny členské státy multilaterálních institucí, které dosud Římský statut neratifikovaly, aby tak učinily;

93. vyzývá Komisi, aby urychleně dokončila návrh rámce náležité péče podniků a spolupracovala s podobně smýšlejícími partnery na řešení hrubého porušování lidských práv autoritářskými a totalitními režimy, a zajistila tak udržitelnost globálních dodavatelských řetězců a jejich odolnost vůči nepřátelskému vlivu autoritářských a totalitních režimů;

94. vyzývá k mezinárodní politice na ochranu a podporu ohrožených obránců lidských práv; odsuzuje odvetná opatření přijatá některými vládami proti organizacím občanské společnosti, aktivistům a obráncům lidských práv v reakci na jejich legitimní spolupráci s mezinárodními subjekty a vyzývá Radu a místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby na každou takovou událost systematicky a důrazně reagovali; vyzývá EU, aby podpořila výzvu k vytvoření stálého vyšetřovacího mechanismu OSN pro zločiny proti novinářům a k přijetí cílených sankcí proti osobám, které jsou odpovědné za vyhrožování násilnými činy namířenými proti novinářům nebo za jejich nařízení, s cílem ukončit beztrestnost, zabránit násilí páchanému na novinářích a prosazovat opatření ke zvýšení jejich bezpečnosti;

95. znovu vyzývá EU, aby prosazovala silnější multilaterální závazky s cílem nalézt udržitelná politická řešení současných konfliktů a zajistit, aby lidská práva byla jádrem politik předcházení konfliktům a mediace; připomíná význam mezinárodního udržování míru a řešení konfliktů, jakož i podpory EU pro příslušné mise; zdůrazňuje, že v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1325 a všemi následnými rezolucemi jsou zapotřebí jasné cíle, jasná kapacita pro plnění cílů a účinné mechanismy, včetně perspektivy žen; vyzývá k reformě příslušných struktur s cílem ukončit beztrestnost pracovníků, kteří se dopustili zneužívání a sexuálního násilí v rámci vojenských operací a civilních misí, jakož i zaměstnanců dalších multilaterálních agentur, úřadů a orgánů, a s cílem zavést funkční a transparentní mechanismy dohledu a odpovědnosti;

96. zdůrazňuje, že úspěch multilaterálních organizací má klíčový význam pro obnovu důvěry veřejnosti v demokracii, liberalismus a důležitost světového pořádku založeného na pravidlech;

97. zdůrazňuje, že otevřený, inkluzivní a nediskriminační multilaterální obchodní systém založený na pravidlech musí být klíčovým hybatelem liberalizace světového obchodu a musí směřovat k rozvinutému hospodářskému růstu, konkurenceschopnosti a inovacím, tvorbě pracovních míst, zlepšení životní úrovně, růstu příjmů, podpoře udržitelného hospodářského rozvoje a boji proti změně klimatu, což umožní v souladu s cíli udržitelného rozvoje posílit prosperitu, mír a bezpečnost; dále bere na vědomí úlohu multilaterálního obchodního systému při podpoře předvídatelného obchodního prostředí vytvořením vzájemných transparentnějších a spravedlivějších obchodních pravidel a předpisů uplatňovaných systematickým, vymahatelným a provázaným způsobem; připomíná zjištění zprávy „Vývoz z EU do světa: dopady na zaměstnanost“ z listopadu 2021, v níž se uvádí, že vývoz podporuje více než 38 milionů pracovních míst v EU; vyzývá

Komisi, aby i nadále o těchto zjištěních informovala a zvyšovala povědomí o přínosech a pozitivních aspektech mezinárodního obchodu; domnívá se nicméně, že tváří v tvář globálním výzvám je nutné obnovit důvěru v multilaterální instituce, zejména pokud jde o realizaci společných iniciativ pro poskytování globálních veřejných statků, v souvislosti s měnící se dynamikou světové moci; připomíná úlohu, kterou v tomto procesu hraje EU;

98. vyjadřuje politování nad narůstajícím protekcionismem a využíváním obchodu jako nástroje nátlaku, které se objevily v některých oblastech světového hospodářství a vedou k narušením a geopolitickému napětí; připomíná, že nacionalistické hospodářské politiky, které zahrnují porušování zavedených pravidel mezinárodního obchodního práva a vyvolávají odvetná opatření obchodních partnerů, jsou opakem našeho globalizovaného obchodního systému; vyzývá k dalšímu posílení úsilí EU o vynucování pravidel a vytvoření souboru autonomních obchodních nástrojů, jako je nástroj proti nátlaku, nástroj pro narušující subvence a nástroj pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek, jakož i vytvoření funkce vrchního úředníka pro dodržování obchodních dohod, což by umožnilo reagovat na tyto nové výzvy; bere na vědomí cíl, kterým je dosáhnout reformovaného a dobře fungujícího mnohostranného souboru pravidel, jehož jádrem by byl účinný a funkční systém řešení sporů ve Světové obchodní organizaci (WTO); zdůrazňuje však, že je třeba se i nadále plně zapojovat do úsilí o reformu WTO s cílem zvýšit její efektivitu, inkluzivnost, transparentnost a legitimitu, neboť WTO je základním kamenem otevřené, spravedlivé a udržitelné globální ekonomiky založené na pravidlech, a řešit problémy a rizika, která přinášejí netržní ekonomiky; vítá v tomto ohledu přílohu přezkumu obchodní politiky z února 2021, která nastiňuje komplexní přístup k modernizaci WTO; zdůrazňuje, že v zájmu rozvoje světového obchodu založeného na pravidlech musí být účinné zapojení EU založeno na progresivním přístupu k obchodu;

99. vítá úspěšné završení 12. ministerské konference WTO a znovu opakuje, že plně podporuje obchodní systém založený na pravidlech, který by měl přispět k řešení globálních výzev a doprovázet ekologickou transformaci, digitální revoluci a boj proti nerovnosti; naléhavě vyzývá země WTO, aby neprodleně provedly přijatá rozhodnutí a usilovaly o reformu organizace před 13. ministerskou konferencí s cílem zajistit, aby WTO plně fungovala a byla vhodná pro daný účel; vyjadřuje politování nad tím, že 12. ministerská konference nezahrnovala hledisko rovnosti žen a mužů a obchodu, a žádá, aby se tato otázka stala ústředním bodem 13. ministerské konference;

100. zdůrazňuje, že demokratického, legitimního, odpovědného a transparentního globálního řízení by se měly více účastnit parlamentní orgány, protože přímo volení poslanci mohou představovat zásadní vazbu mezi občany a mnohostranným systémem; poukazuje v této souvislosti na význam horizontálního a soudržného multilateralismu a činnosti společné parlamentní konference Evropského parlamentu a Meziparlamentní unie o WTO; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby poslanci měli lepší přístup k obchodním jednáním a byli zapojeni do formulování mandátu a provádění rozhodnutí WTO, jakož i do jednání o obchodních záležitostech v rámci jiných multilaterálních orgánů a institucí; znovu opakuje, že je třeba, aby EU a všichni členové WTO intenzivněji jednali se zúčastněnými stranami, včetně občanské společnosti, obchodních organizací a širší podnikatelské sféry; vyzývá Komisi, aby prohloubila spolupráci se všemi příslušnými mezinárodními organizacemi, jako je Mezinárodní organizace práce, systém OSN, skupina G7, OECD, Světová banka a Mezinárodní měnový fond, a poukazuje na jejich úlohu při prosazování otevřeného obchodního systému založeného na pravidlech;

101. vítá úzkou spolupráci WTO se Světovou zdravotnickou organizací a dalšími mezinárodními organizacemi, jejímž cílem je zajistit, aby obchod plnil pozitivní úlohu při řešení pandemie a následné krize a pro oživení světového hospodářství; zdůrazňuje, že pandemie COVID-19 ukázala, že naše mezinárodní instituce mají nedostatky; vyzývá Komisi, aby využila zkušenosti získané z pandemie COVID-19 a aby spolupracovala s globálními partnery na zařazení těchto poznatků do programu reforem; vyzývá k dokončení ambiciózní iniciativy v oblasti obchodu a zdraví; bere na vědomí ambice WTO rozšířit svůj mandát s cílem získat větší vliv ve veřejné sféře prostřednictvím většího zapojení do otázek, jako je zdraví, udržitelnost, nerovnost bohatství, genderová rovnost a posílení postavení žen, a to v souladu s cíli udržitelného rozvoje a Pařížskou dohodou; domnívá se, že se jedná o důležité kroky v rámci reformního procesu spolu s hlavními funkcemi WTO, kterými je stanovovat pravidla mnohostranného obchodu, omezovat obchodní překážky a poskytovat prostředky pro regulované řešení obchodních sporů mezi jejími členy;

102. vyzývá Radu, aby výrazněji usilovala o uzavření dohod o volném obchodu se třetími zeměmi; konstatuje, že dohody o volném obchodu zvyšují hospodářské interakce a závislost mezi zeměmi, a mohou tudíž sloužit jako předstupeň aktivnějšího a ambicióznějšího zapojení na multilaterální úrovni;

103. vyzývá Radu, Komisi a místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby tuto zprávu náležitě zohlednili při vymezování priorit EU na 77. zasedání Valného shromáždění OSN, jakož i v jiných mezinárodních organizacích a mnohostranných fórech;

o

o o

104. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi a pro informaci Valnému shromáždění a generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.